

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ І УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 232 Соціальне забезпечення
за освітньо-професійною програмою соціальне забезпечення
мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник: Шалашна Н.М., доцент кафедри філософії, історії та соціально -
гуманітарних дисциплін; кандидат історичних наук, доцент

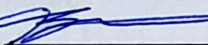
Рецензенти:

Біліченко О.Л., доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач
кафедри української мови та літератури

Швидкий С.М., доктор історичних наук, доцент, проректор ДВНЗ «ДДПУ» з
гуманітарної роботи

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії, історії та
соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри проф. Федь В.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.,

протокол № 1

громадянина в Україні. ЗК-9 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ФК-2 – Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК-4 – Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

Ключові слова: історія; історичний процес; держава; нація; національна культура; видатні діячі історії; історична подія; явище культури.

Очікувані результати навчання:

ПРН-1 – Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами. ПРН-8 – Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

Матеріали та ресурси: дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2163>

Навчальні посібники:

Шалашна Н.М. та ін. (2018) *Історія України. Курс лекцій. Частина I (від початків національної історії до кінця XIX століття): підручник*. Слов’янськ: ДДПУ.

Шалашна Н.М. та ін. (2018) *Культура Південно-Східної України. Курс лекцій: підручник*. Слов’янськ: ДДПУ.

Шалашна Н.М. (2021) *Історія України і української культури: Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять: навчальний посібник для спеціальностей 231, 232*. Слов’янськ: ДДПУ.

Шалашна Н.М. (2021) *Історія України і української культури: Інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи: навчальний посібник для спеціальностей 231, 232*. Слов’янськ: ДДПУ.

Теми	<p>Тема 1. Теоретичні основи вивчення історії та культури України. Соціальне буття в контексті державних та культурних процесів.</p> <p>Тема 2. Витоки національної державності. Форми організації суспільства в найдавніші часи.</p> <p>Тема 3. Соціальні світи доби України-Русі: князівсько-дружинний світ, світ церкви, світ міста та села.</p> <p>Тема 4. Литовсько-польський період вітчизняної історії: станове суспільство, функції та права різних станів.</p> <p>Тема 5. Державотворчі й культурні процеси наприкінці XVI – XVII ст. Козацтво як лідер політичного та культурного розвитку України.</p> <p>Тема 6. Нові форми соціальної активності та суспільної</p>
------	---

	<p>організації в умовах протистояння козацької автономії та імперської влади у XVIII ст.</p> <p>Тема 7. Формування модерної української нації наприкінці XVIII – в XIX ст.: соціальна активність індивідуумів та перші громадські організації.</p> <p>Тема 8. Україна на порозі модерної доби (кінець XIX — початок XX ст.). Зумовленість соціальних проблем викликами революцій та війн.</p> <p>Тема 9. Радянська суспільно-економічна модернізація України, її вплив на рівень життя, нові соціальні проблеми.</p> <p>Тема 10. Трагедія Другої світової війни на українських землях.</p> <p>Тема 11. Спроби реформування радянського суспільства в другій половині 50 — першій половині 60-х рр. XX ст., їх вплив на соціальний стан населення.</p> <p>Тема 12. Україна в умовах загострення кризи радянської системи (друга половина 60-х — перша половина 80-х рр. XX ст.). Падіння рівня життя та соціальне безправ'я, дисидентський рух.</p> <p>Тема 13. Суверенізація УРСР та відновлення незалежності України (друга половина 80-х — початок 90-х рр. XX ст.). Відродження національної культури, її нові здобутки в умовах державної незалежності.</p> <p>Тема 14. Утвердження незалежної України. Сучасне українське суспільство, причини соціальних проблем та шляхи їх вирішення.</p>
<p>Методичні поради для викладачів</p> <p>«Як навчати?»</p>	<p>В процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання: словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда); практичний метод (семінарські заняття); наочний метод (метод ілюстрації); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані); самостійна робота (розв'язання завдань).</p>
<p>Методичні поради для здобувачів</p> <p>«Як навчатися?»</p>	<p>Видами роботи здобувачів визначено семінари; колоквиуми; тестування; командні проєкти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентацій та виступи на наукових заходах.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>В процесі роботи над дисципліною здійснюється поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів. Формами поточного контролю є оцінювання відповідей на практичних заняттях, оцінювання презентацій, рефератів, тестування. Формою підсумкового контролю є залік в першому семестрі, екзамен в другому.</p>

Мінімальна кількість балів, що присвоюється здобувачам за поточну діяльність протягом семестру — 60 балів, максимальна — 100 балів.

Оцінювання поточних результатів навчання здобувачів протягом кожного семестру здійснюється за такими критеріями: лекційні заняття (максимальна кількість балів за одне заняття — 1; максимальна кількість балів в семестрі - 14):

- присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі інтерактивної лекції.

практичні заняття (максимальна кількість балів за одне заняття - максимальна кількість балів в семестрі - 56):

- повнота і ґрунтовність розкриття питання;

- знання теоретичних основ проблеми, володіння практичними прийомами та методами, необхідними для виконання завдання;

- використання та критичний аналіз різноманітних джерел інформації;

- самостійність та обґрунтованість зроблених висновків.

самостійна робота (максимальна кількість балів за одну тему — 8, максимальна кількість балів в семестрі — 16):

- рівень володіння теоретичними знаннями, необхідними для виконання завдання;

- володіння необхідними навичками критичного аналізу наукової інформації;

- рівень презентації отриманих результатів, логічність і послідовність викладу.

тестування (максимальна кількість балів за один тест — 7, максимальна кількість балів в семестрі — 14):

- правильність відповідей на всі запитання тесту.

Критерії оцінювання підсумкового контролю результатів навчання здобувачів:

60-74 бали: здобувач в цілому на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, логічно й послідовно викладає власну думку на основі засвоєного, але без глибокого всебічного аналізу; здійснює обґрунтування та аргументацію власної точки зору на основі засвоєного, відтворює основний зміст необхідної теоретичної літератури. Допускаються окремі несуттєві неточності та помилки. Володіє та застосовує практичні навички та уміння, передбачені змістом навчальної дисципліни.

75-89 балів: достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано, логічно й послідовно викладає власну думку на основі критично опрацьованого навчального матеріалу, усвідомлено розкриває зміст теоретичних питань, може самостійно планувати та виконувати практичні завдання, передбачені змістом навчальної дисципліни. Використовує та критично аналізує обов'язкову

літературу. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

90-100 балів: В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано викладає власну точку зору, повністю самостійно її формулює на основі критичного аналізу опрацьованого матеріалу. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань. Може повністю самостійно проектувати, планувати та здійснювати практичну діяльність, передбачену змістом навчальної дисципліни.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам, із розподілом за темами (денна форма навчання):

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Тестування	
	min	max	min	max	min	max	min	max
1	0,5	1	2,5	4	2,5	4	4	7
2	0,5	1	2,5	4	2,5	4	4	7
3	0,5	1	2,5	4	2,5	4		
4	0,5	1	2,5	4	2,5	4		
5	0,5	1	2,5	4				
6	0,5	1	2,5	4				
7	0,5	1	2,5	4				
8	0,5	1	2,5	4				
9	0,5	1	2,5	4				
10	0,5	1	2,5	4				
11	0,5	1	2,5	4				
12	0,5	1	2,5	4				
13	0,5	1	2,5	4				
14	0,5	1	2,5	4				
Разом	7	14	35	56	10	16	8	14

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам, із розподілом за темами (заочна форма навчання):

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Тестування	
	min	max	min	max	min	max	min	max

1	1	2			2	4	2	6
2			5	7	2	4	2	6
3	1	2			2	4		
4			5	7	2	4		
5	1	2						
6			5	7				
7	1	2						
8			5	7				
9	1	2						
10			5	7				
11	1	2						
12			5	7				
13	1	2	5	7				
14	1	2	5	7				
Разом	8	16	40	56	8	16	4	12

Дедлайном дисципліни вважається останній навчальний тиждень перед екзаменаційною сесією. Перескладання будь-якої з форм навчальної роботи дозволяється протягом всього часу роботи над дисципліною. Перескладання підсумкового екзамену здійснюється згідно розпоряджень керівництва навчального закладу. Категоричною вимогою є неухильне дотримання принципів академічної доброчесності. Роботи або відповіді із ознаками плагіату не зараховуються. Відвідування всіх аудиторних занять є обов'язковим.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»

Перевагою даного курсу є зорієнтованість на історичні витоки соціальних проблем та особливості залученості в історичний процес різних категорій населення, що сприяє успішній професійній самореалізації фахівця соціального забезпечення.

К. іст. н., доц. Шалашна Н.М

